اخبار کوتاه

دوره اوج مصرف را پشت‌سر گذاشتیم

مدیرعامل توانیر گفت: با کاهش دمای هوا دوره اوج مصرف برق را پشت سر گذاشته‌ایم اما این به معنای پایان ناترازی برق نیست، چراکه همچنان با مشکل ناترازی روبرو هستیم و لازم است مشترکان به ویژه مشترکان پرمصرف و بالای ۲.۵ و ۴ برابر الگو به موضوع مصرف بهینه توجه داشته باشند.

به گزارش پیام آشنا، مصطفی رجبی‌مشهدی با اشاره به وضعیت تامین برق در کشور، اظهار کرد: در حال حاضر میزان مصرف برق نسبت به زمان پیک کاهش یافته اما موضوع ناترازی برق کماکان پابرجا است.

وی اظهار کرد: در حال حاضر نیروگاه‌ها وارد دوره تعمیرات شده‌اند و به‌همین منظور تعمیرات نیروگاهی برخی از واحدها از مدار خارج شده‌اند که همین مساله موجب شده تا ظرفیت تولید برق کشور کاهش یابد.

مدیرعامل توانیر در خصوص برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته برای تعمیرات نیروگاهی، گفت: طبق برنامه‌ریزی صورت گرفته مقرر شده تا خردادماه سال آینده ۱۰۹ هزار مگاوات برنامه تعمیراتی در نیروگاه‌های حرارتی صورت بگیرد که این موضوع رکورد جدیدی در زمینه تعمیرات نیروگاه‌ها است.

رجبی‌مشهدی با تاکید بر اینکه برنامه‌های افزایش تولید برق و آمادگی برای تابستان سال آینده استارت خورده است، گفت: همچنان باید سیاست‌های مدیریت مصرف را دنبال کنیم، توسعه پنل‌های خورشیدی و برخورد با مشترکان پرمصرف در دستور کار قرار دارد در حوزه تجدیدپذیرها در فاز اولیه حدود ۱۰ هزار مگاوات پیش‌بینی و قرارداد این نیروگاه‌ها منعقد شده و فقط تامین مالی آنها از طریق صندوق توسعه ملی در دست پیگیری است.

وی با تاکید بر اینکه در بخش ارتقا توان نیروگاه‌ها نیز برنامه‌ها کلید خورده است، گفت: احداث حدود ۷۳۰۰ مگاوات نیروگاه بخار برای تکمیل نیروگاه‌های گازی و تبدیل آن‌ها به نیروگاه‌های سیکل ترکیبی در دست اقدام است. در حوزه هوشمندسازی نیز پیش‌بینی شده تا حدود ۹ میلیون کنتور هوشمند با اولویت پرمصرف‌ها در دستور کار قرار گیرد.

به گفته مدیرعامل توانیر خرید کنتورهای هوشمند از طریق سامانه‌های ساتب و برق من برای هر یک از مشترکان امکان‌پذیر است و مشترک پول را به طور مستقیم به کنتورساز پرداخت می‌کند.

صادرات کیوی از اول مهرماه مجاز شد

ممنوعیت صادرات کیوی از ۱۵ تیر تا ۱۵ مهر ماه هر سال اعمال می‌شود. بر اساس نامه سازمان توسعه تجارت، صادرات کیوی از ابتدای مهر مجاز است.

به گزارش پیام آشنا، بر اساس نامه سازمان توسعه تجارت، ممنوعیت صادرات کیوی رفع شد.

پیرو نامه‌ای به تاریخ ۷ مهر ماه ۱۳۹۷ پیرامون ممنوعیت صادرات کیوی از ۱۵ تیر ماه تا ۱۵ مهرماه هر سال، به پیوست تصویر نامه تاریخ ۲۶ شهریور ۱۴۰۳ معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی ارسال و به اطلاع می‌رساند در سال جاری، صادرات کیوی (با کد تعرفه ۰۸۱۰۵۰۰۰) با رعایت ضوابط و مقررات مربوطه از اول مهرماه، مجاز است.

امکان ترخیص خودرو از گمرک فرودگاه امام فراهم شد

گمرک ایران اعلام کرد: گمرک منطقه آزاد شهر فرودگاهی فرودگاه امام خمینی (ره) به فهرست گمرکات تخصصی ترخیص خودرو (صرفاً خودرو سواری) اضافه شده است.

به گزارش پیام آشنا، پیرو بخشنامه ۱۲۴/۹۴/۷۵۴۸۰ مورخ ۱۳۹۴/۴/۲۴ زیرساخت‌های لازم در گمرک منطقه آزاد شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) برای ترخیص خودروهای سواری با رعایت تمام مقررات آزاد شد.

همچنین براساس این ابلاغیه، تا اطلاعات ثانوی این بخشنامه دارای اعتبار است.

پنجمین جشنواره ملی گاوهلشتاین ایران در آذرماه برگزار می‌شود

دبیر کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون گفت: پس از ۳ دهه قرار است پنجمین جشنواره ملی گاوهلشتاین برگزار شود که محلی برای نمایش توان ژنتیک دامداران داخلی بوده و توسط یک داور بین‌المللی قضاوت می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، نخستین نمایشگاه تخصصی دام و طیور و صنایع وابسته با همراهی ۲۵ تشکل ملی از سوی اتاق تعاون ایران برگزار می‌شود. مهدی مسعودی، دبیر کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون ایران در نشست خبری این نمایشگاه گفت: شورای سیاست گذاری نمایشگاه دام و طیور کشور با عضویت ۲۵ تشکل و اتحادیه ملی به همراه وزارت جهاد کشاورزی، معاونت تولیدات دامی و کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون ایران مدیریت می‌شود.

وی افزود: بزرگترین نمایشگاه‌های کشور مانند صنعت آسانسور، ساختمان و ... از سوی اتاق تعاون ایران برگزار شده و ۴۰ اتحادیه ملی در کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون ایران عضویت دارند.

وی در ادامه به برنامه‌های این نمایشگاه اشاره کرد و گفت: پس از ۳ دهه قرار است پنجمین جشنواره ملی گاو هلشتاین ایران برگزار شود. این جشنواره محلی برای نمایش توان ژنتیک دامداران داخلی بوده که از سوی یک داور بین‌المللی مورد قضاوت قرار می‌گیرد.

مسعودی اضافه کرد: برگزاری نخستین همایش ملی صنعت طیور گوشتی کشور و بررسی چالش‌ها و فرصت‌های صنعت در این نمایشگاه از دیگر برنامه‌های ما خواهد بود.

دبیر کمیسیون کشاورزی اتاق تعاون با بیان اینکه علم ژنتیک در صنعت دام و طیور با سرعت بالا در حال پیشرفت است، ادامه داد: هر سال یا هر دو سال یک بار چنین نمایشگاه‌هایی در سطح بین‌المللی برگزار و توانمندی‌های جدید صنعت دام در حوزه ژنتیک که منجر به افزایش تولید و بهره وری می‌شود، به نمایش در می‌آید.

گفتنی است، نمایشگاه دام و طیور ۲۰ تا ۲۳ آذر ماه ۱۴۰۳ در نمایشگاه شهر آفتاب برگزار می‌شود

همتی در آئین معارفه رئیس کل بیمه مرکزی:

نظارت بیمه مرکزی ضعیف است؛ نیازمند اصلاحیم

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: امروز نظارت در بیمه مرکزی ضعیف شده است و ما نیازمند اصلاح در معیارهای توانگری بیمه‌ای هستیم

به گزارش پیام آشنا، عبدالناصر همتی در آئین تکریم و معارفه رئیس کل بیمه مرکزی در ابتدا به حادثه معدنچیان طبس اشاره کرد و گفت: حادثه رخ داده برای معدنچیان در طبس فاجعه بدی بود. امروز زندگی کارگران تحت فشار است ارزش افزوده اقتصادی کشور به واسطه کاسبان تحریم در حال خروج از کشور است و در این میان زندگی کارگران هیچ نفعی از این موضوع نمی‌برند و امیدوارم شرایط اقتصادی کشور به ویژه کارگران بهتر شود.

وی در ادامه در رابطه با وضعیت فعلی صنعت بیمه در کشور گفت: بازار و صنعت بیمه متأثر از وضعیت اقتصادی کشور است و در شرایطی که رشد اقتصادی کشور بالا نیست نباید انتظار رشد بالا از صنعت بیمه داشت چرا که رفاه اقتصادی مردم منجر به افزایش بیمه‌ها می‌شود وقتی شرایط زندگی سخت باشد مردم تنها به سمت بیمه‌های اجباری می‌روند.

وزیر اقتصاد خاطرنشان کرد: ما امروز نیازمند رشد اقتصادی بالا هستیم و طبق قانون برنامه هفتم توسعه باید به رشد ۸ درصدی برسیم با این حال امروز منابع ما تأمین کننده رشد اقتصاد هشت درصدی نیست.

همتی در ادامه به شاخص ضریب نفوذ بیمه اشاره کرد و گفت: امروز ضریب نفوذ بیمه تازه به عملکرد ۷ الی ۸ سال پیش بازگشته است و این به خاطر وضعیت اقتصادی است.

وی به وظیفه نظارتی بیمه مرکزی اشاره کرد و گفت: امروز نظارت در بیمه مرکزی ضعیف است. در سال‌های اخیر انتظار می‌رفت که حوزه نظارتی بیمه مرکزی تقویت شود اما آنچه از شواهد پیداست این است که امروز وضعیت نظارتی بیمه مرکزی مطلوب نیست

وزیر اقتصاد اظهار کرد: دغدغه اصلی بیمه مرکزی باید نظارت باشد و در این راستا نباید هیچ مماشاتی نسبت به تخلفات صورت بگیرد بیمه مرکزی در امور بیمه‌ها نباید دخالت کند با این حال باید در عملکرد آنها نظارت داشته باشد در همه جای دنیا نظارت بیمه‌های مرکزی به صورت آنلاین و به روز شده صورت می‌گیرد.

همتی همچنین به موضوع معیارهای توانگری در صنعت بیمه اشاره کرد و گفت: امروز نیازمند اصلاح در معیارهای توانگری در حوزه بیمه هستیم و صنعت بیمه کشور باید به استانداردهای جهانی و به روز نزدیک‌شود.

وی در رابطه با بهره‌وری و توانگری شرکت‌های بیمه‌ای گفت: ۲۰ سال پیش من به همکاران خود گفتم که بیمه ایران باید خصوصی شود که با مخالفت‌های بسیاری همراه بود. ما نباید رقابت را با نرخ‌شکنی ادامه دهیم در آن زمان سهم بیمه ایران از صنعت بیمه کشور ۵۰ درصد اما امروز به ۱۸ درصد رسیده است.

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: امروز نباید تعداد شرکت‌های بیمه‌ای بیش از این افزایش یابد. اینکه هر روز تعداد شرکت‌های بیمه‌ای زیاد می‌شود موضوع مطلوب و خوشایندی نیست و حتی پیشنهاد می‌کنم برخی از شرکت‌های بیمه‌ای با یکدیگر ادغام شوند. امروز شرایط به گونه‌ای پیش رفته که برخی با تأسیس یک شرکت بیمه‌ای و بورسی کردن آن قصد کسب سود را داشته و از وظایف اصلی حرفه بیمه دور شده‌اند.

همتی در ادامه گفت: از رئیس جدید بیمه مرکزی انتظار داریم که به مسائل بیمه به صورت فنی و تخصصی نگاه کند همچنین از آقای استاد هاشمی نیز به خاطر تلاش‌هایی که در سال‌های اخیر در بیمه مرکزی داشتند تشکر می‌کنم.

وی در پایان رابطه با موضوع منحل شدن پژوهشکده بیمه مرکزی و انتقال آن به یکی از دانشگاه‌ها گفت این موضوع را بررسی و در دستور کار قرار می‌دهیم تا مشکل آن نیز به زودی برطرف شود.

رئیس کل بانک مرکزی:

شبکه بانکی برای کمک به خانواده معدنکاران در گذشته اقدام کنند

محمدرضا فرزین رئیس‌کل بانک مرکزی در پیامی جان‌باختن جمعی از کارگران معدن ذغال سنگ طبس را تسلیت گفت و با خانواده‌های داغدار این عزیزان ابراز همدردی نمود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از بانک مرکزی، محمدرضا فرزین رئیس‌کل بانک مرکزی در پیامی جان‌باختن جمعی از کارگران معدن ذغال سنگ طبس را تسلیت گفت و با خانواده‌های داغدار این عزیزان ابراز همدردی نمود.

حادثه جان باختن ده‌ها تن از کارگران معدن ذغال سنگ طبس در خراسان جنوبی، ضایعه‌ای بسیار دردناک و تأثر برانگیز را برای تمام مردم کشورمان رقم زد و دل هم‌میهنان عزیز از این مصیبت تلخ به درد آمد. از صمیم قلب به خانواده‌های داغدار این حادثه تسلیت می‌گویم و خود را شریک غم آنان می‌دانم.

اینجانب از طرف شبکه بانکی نیز ضمن تسلیت و همدردی با خانواده‌های داغدار معدن معدنجوی طبس، این غم جانگداز را به مردم شریف خراسان جنوبی و عموم مردم ایران تسلیت عرض نموده و تاکید می‌کنم شبکه بانکی آمادگی دارد برای کمک به بهبود آلام خانواده‌ها و وابستگان این مصیبت در کنار وزارت‌خانه‌های مسؤول و پیگیری‌کننده، اقدامات لازم را انجام دهد.

مدیر کل تعزیرات حکومتی البرز خبر داد

جریمه ۱۵۳ میلیاردی یک شرکت در البرز به دلیل عدم ایفای تعهدات ارزی

مدیرکل تعزیرات حکومتی البرز از محکومیت ۱۵۳ میلیارد و ۷۰۹ میلیون ریالی یک شرکت متخلف برای ایفا نکردن تعهدات ارزی خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، حمیدرضا کیانفر روز دوشنبه دوم مهرماه گفت: پرونده یک شرکت متخلف برای ایفانکردن ۱۸۷ هزار و ۴۵۰ یورو تعهد ارزی به ارزش ۷۶ میلیارد و ۸۵۴ میلیون ریال در شعبه اول بدوی و ویژه رسیدگی به تخلفات قاچاق کالا و ارز تعزیرات حکومتی اشتهارد رسیدگی شد.

مدیرکل تعزیرات حکومتی البرز افزود: شعبه رسیدگی کننده با توجه به ارائه نشدن اسناد و مستندات گمرکی در مهلت مقرر، اتهام انتسابی را محرز و علاوه بر بازگرداندن ارز به بانک شاکی و تعلیق شش ماهه کارت بازرگانی، شرکت را به پرداخت۱۵۳ میلیارد و ۷۰۹ میلیون ریال جریمه نقدی محکوم کرد.

کیانفر گفت: با شکایت بانک صادرات به دلیل عمل نکردن به تعهدات ارزی، پرونده این تخلف برای رسیدگی به تعزیرات حکومتی ارسال شد.

پُرشدگی ۴۸ درصدی سدها در پایان سال آبی

سال آبی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ (ابتدای مهرماه پارسال تا پایان شهریورماه امسال) برای سدهای کشور با ۴۸ درصد پرشدگی به پایان رسید.

به گزارش پیام آشنا، سدهای مهم و بزرگ کشور به‌هنگام‌ورود به‌سال آبی جدید (ابتدای مهر ۱۴۰۳ تا آخر شهریور ۱۴۰۴) ۴۸ درصد پرشدگی دارند. این امر نشان می‌دهد ۵۲ درصد ظرفیت سدها خالی است و ضروری است که همچنان برنامه‌های مدیریت‌مصرف اعمال شود.

بر اساس گزارش تازه دفتر اطلاعات و داده‌های آب کشور، از ابتدای سال آبی مهر ۱۴۰۲ تا آخر شهریور ۱۴۰۳ میزان ورودی آب به سدهای مهم و بزرگ کشور به ۴۱ میلیارد و ۹۲۰ میلیون مترمکعب رسیده‌است.

این در حالی است که در سال آبی (ابتدای مهر ۱۴۰۱ تا آخر شهریور ۱۴۰۲) ۳۹ میلیارد و ۴۵۰ میلیون مترمکعب ورودی آب به سدها بوده است.

این امر بیانگر رشد ۶ درصدی ورودی‌ها در سال آبی تازه گذشته‌است.

از ابتدای سال آبی مهر ۱۴۰۲ تا آخر شهریور ۱۴۰۳ حجم آب موجود در سدها با رشد ۱۲ درصدی همراه بوده است. بر این اساس از ابتدای مهر ۱۴۰۲ تا آخر شهریور ۱۴۰۳ حجم آب موجود در سدها به ۲۴ میلیارد و ۹۰۰ میلیون مترمکعب رسیده است. در سال آبی پیش از آن (ابتدای مهر ۱۴۰۱ تا آخر شهریور ۱۴۰۲) این میزان ۲۲ میلیارد و ۱۷۰ میلیون مترمکعب بوده‌است.

میزان خروجی آب از سدهای کشور در سال آبی ابتدای مهر ۱۴۰۲ تا آخر شهریور ۱۴۰۳ در حالی به رقم ۳۹ میلیارد مترمکعب رسید که سال قبل (ابتدای مهر ۱۴۰۱ تا آخر شهریور ۱۴۰۲) این میزان ۳۶ میلیارد و ۸۳۰ میلیون مترمکعب بوده است.

کمیسیون نظارت بر سازمانهای صنفی مرکز استان البرز
هیات اجرایی برگزاری انتخابات اتحادیه های صنفی
آگهی فراخوان انتخابات هیات مدیره و بازرس اتحادیه صنف فرش فروشان و قالیشویان و موکت شهرستان کرج

در اجرای ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی نحوه برگزاری انتخابات هیات مدیره وبازرس اتحادیه های صنفی (موضوع تبصره ۳ ماده ۲۲و۲۳ق.ن.ص) بدینوسیله از کلیه اعضای دارای پروانه کسب معتبر (دائم یا موقت) آن اتحادیه دعوت میگردد با در دست داشتن اصل یا تصویر پروانه کسب و یا کارت شناسایی معتبر ازساعت ۹:۰۰ لغایت ۱۲:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۵ جهت شرکت در انتخابات هیات مدیره و بازرس اتحادیه شخصا به نشانی کرج - میدان طالقانی - بلوار تعاون- خیابان فرهنگ -روبروی تربیت ۴- سالن اجتماعات اتاق اصناف مراجعه و نمایندگان مورد نظر خود را از بین افراد ذیل به تعداد پنج نفر اعضای اصلی هیات مدیره و یک نفر بازرس اصلی انتخاب نمایند.

شایان ذکر است تعداد اعضای اصلی هیات مدیره پنج نفر، تعداد اعضای علی البدل هیات مدیره دو نفر و همچنین تعداد بازرس اصلی یک نفر و بازرس علی البدل نیز یک نفر می باشد.

اسامی داوطلبان عضویت در هیات مدیره به ترتیب حروف الفبا

ردیف	نام خانوادگی	نام	ردیف	نام خانوادگی	نام
۱	امینی پور	غلامرضا	۹	شریفی علیائی	محسن
۲	بهادران	رضا	۱۰	فاتحی	علیرضا
۳	حافظ	محرم	۱۱	کرمی	مجید
۴	حسینی	سید محمد کاظم	۱۲	مجیدی صابری	معصومه
۵	ذکریاپورنائینی	علیرضا	۱۳	محسنی	مجید
۶	رضائی	غلامحسین	۱۴	محمودی	بهروز
۷	روفئی	زین العابدین	۱۵	نصیری	امیررضا
۸	زمانی	علی			

اسامی داوطلبان عضویت در بازرسی به ترتیب حروف الفبا

ردیف	نام خانوادگی	نام
۱	افشون	محمد باقر
۲	پورنارم	محمدرضا
۳	میرزائی مبارک آبادی	ساناز

امیرعلی عسگری
رئیس هیات اجرایی برگزاری انتخابات هیات مدیره و بازرس اتحادیه های صنفی شهرستان کرج

یادداشت

آیا ارز نیمایی مرجع رسمی تغییرات نرخ ارز ترجیحی و نرخ باز می‌شود؟

بارها گفته شده تغییرات نرخ ارز، طبق شواهد تاریخی و آماری یکی از عوامل اصلی افزایش سطح عمومی قیمت‌ها یعنی افزایش نرخ تورم طی ۴۰ سال گذشته به ویژه در دو دهه گذشته بوده است. مجددا موضوع تک نرخی کردن نرخ ارز نقل محافل طیف مشخصی از طرفداران حاکمیت اقتصاد بازار که زمزمه آن در نیمه دوم سال ۱۴۰۲ و در اوایل سال ۱۴۰۳ شروع شد، با استقرار دولت چهاردهم شدت گرفته است. طرفداران اقتصاد بازار صرفا به تک نرخی کردن ارز نظر دوخته‌اند.

مقامات رسمی تیم اقتصادی دولت، سناریوی نزدیک کردن نرخ بازار ارز به نرخ ارز نیمایی را در سر دارند. اگر نزدیک کردن یا یکسان سازی نرخ‌های ارز مقصود دولتمردان اقتصادی باشد به عبارت دیگر حذف ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومان مورد نظر باشد، در واقع دولت چهاردهم دست به ریسک بزرگی زده است و خطر آن کمتر از دست زدن به افزایش حامل‌های انرژی نیست.

در حال حاضر نرخ ارز در مرکز مبادله ارزی بالای ۴۹ هزار دلار و نرخ ارز در بازار آزاد حدود ۵۹ هزار دلار مورد معامله قرار می‌گیرد. گفته می‌شود نرخ‌های قبلی در بازار آزاد بعد از افزایش از مرز ۶۰ هزار تومان در حال حاضر با نوسان کمتری روبرو بوده است. فقط نرخ نیمایی ارز مدتی است در حدود ۴۲ هزار تومان تثبیت شده بود.

حال با جهش ۶ هزار تومان برای هر دلار به مرز ۵۰ هزار تومان نزدیک می‌شود به نظر می‌رسد اعلام سیاست جدید ارزی توسط مسئولان ارشد اقتصادی و بانک مرکزی این فضا را برای افزایش نرخ ارز نیمایی باز کرده است و احتمالا این سیاست در پی اعلام وزیر امور اقتصادی و دارایی برای نزدیک کردن نرخ‌های ارز موجود به یکدیگر اتخاذ شده باشد.

فلسفه وجودی ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومان نتیجه طرح جراحی اقتصادی در اوایل استقرار دولت سیزدهم بود با حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی از واردات کالاهای اساسی ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی که نسبت به ارز ترجیحی قبلی بیش از ۷۰۰ درصد افزایش داده شده بود برای واردات کالاهای اساسی اختصاص یافت. با توجه به ارتباط قیمت کالاهای اساسی به تغییرات نرخ ارز، قیمت کالاهای مورد مصرف نظیر گوشت قرمز، گوشت سفید (مرغ و ماهی)، تخم مرغ، روغن، دارو، هزینه‌های درمان، خوراک دام و طیور و سایر کالاها و خدمات ضروری مردم حدود ۴۰۰ تا ۷۰۰ درصد افزایش یافت.

ارزی که بیش از ۴ دهه برای واردات کالاهای اساسی و ضروری مورد مصرف مردم، هر ساله توسط دولت‌ها در بودجه سالانه حتی در بدترین شرایط درآمدهای ارزی اختصاص داده می‌شد، از سال ۹۷ تا کنون شاهد دگرگونی زیادی از نظر ماهیت و محتوا با توجه به حاکمیت تفکر بازار در برخی از دولتمردان و نفوذ خط و خطوط اندیشه‌های اقتصاد نئولیبرالی بر گرفته از نسخه‌های منسوخ شده تعدیل اقتصادی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول بود که سعی خواهم کرد طی یادداشتی تغییرات اندیشه‌های نئولیبرالی در سیاست‌ها و برنامه‌های دو نهاد مهم اقتصادی و مالی بین‌المللی را تحلیل و باز گو نمایم و به نظر می‌آید برخی از دولتمردان و اقتصاددانان طرفدار اقتصاد نئولیبرالی هنوز اسیر تئوری‌های کلاسیک‌ها بر اساس محفوظات دانشگاهی خود هستند و متأسفانه هرگز از تجربه تلخ روند تحولات ارزی و اقتصادی کشور در ۲۰ سال گذشته پند نگرفتند و وجود کسری‌های سنگین بودجه در سال‌های اخیر، راحت‌ترین راه را برای جبران کسری‌های بودجه که بر اثر بی انضباطی‌های مالی و افزایش مداوم هزینه‌های جاری دولت بروز می‌کند، افزایش نرخ ارز در دستور کار دولت‌ها در ابتدای استقرار خود قرار می‌دهند.

گرچه افزایش نرخ ارز ترجیحی، نیمایی و بازار برای دولت قبل درآمد بالایی از محل فروش و تسعیر نرخ ارز ایجاد کرد و نیز با افزایش قیمت کالاها و خدمات دولتی درآمد حاصل از آن برای پرداخت یارانه‌های نقدی ایجاد کرد ولی به علت عدم پایداری و دائمی بودن این درآمدها از یک طرف و دائمی بودن پرداخت هزینه‌های جاری از طرف دیگر، هر ساله کسری‌های سنگین بودجه را به دنبال دارد.

دل خوش کردن دولت به این درآمدهای ناپایدار، در واقع فضای سراب گونه است. کسری‌های بودجه آشکار و پنهان نشان از واقعیت تلخ و ناامیدکننده از اجرای این قبیل سیاست‌های فریبنده دارد که برای پرداخت یارانه نقدی مجبور می‌شوند برای کسب درآمد به راه‌های سهل‌الوصول کسب درآمد دست بزنند زیرا خود را به درآمدهایی متصل کرده‌اند ناپایدار و پس از گذشت یکی دو سال، دولت مجبور می‌شود برای تأمین مالی پرداخت خود از سایر منابع تورم‌زا استفاده نماید و بدهی خود را به بانک مرکزی و بانک‌ها بیشتر کند، یا با فروش دارایی‌ها و فروش اوراق مالی و برداشت از صندوق‌های باز نشستگی با افزایش بدهی خود بتواند قسمتی از کسری بودجه را جبران کند یا با افزایش نرخ ارز، درآمد ریالی ایجاد کند. بیشتر این روش‌های تأمین مالی تورم‌زا و به بدتر شدن وضعیت اقتصادی کشور منجر خواهد شد.

لذا دستکاری‌هایی که بدون بررسی محاسبات تأثیرات آن بر متغیرهای اقتصادی صورت می‌گیرد وضعیت اقتصادی کشور را به مرزهای بحرانی سوق خواهد داد. حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی از واردات کالاهای اساسی و ضروری کشور صدمه زیادی به قدرت خرید مردم زد. بر اثر افزایش نرخ تورم و کاهش ارزش پول ملی باعث شد بسیاری از معادلات پرداخت‌های دولت به مزدبگیران ثابت بهم خورده و دولت چاره‌ای جز جبران قدرت خرید حقوق و مزدبگیر اعم از شاغلان و بازنشستگان را ندارد.

هر تصمیمی که باعث بدتر شدن وضعیت معیشت مردم شود، دولت مقصر اصلی این رویداد تلخ بدتر شدن زندگی این اقشار آسیب پذیر است و باید جبران نماید، در غیر این صورت آسیب‌های اقتصادی و اجتماعی ضرر و زیان فراوانی به کشور وارد خواهد کرد که ممکن است نتوان جبران نمود. بنابراین حفظ ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی یک الزام قانونی و ضروری برای ثبات قیمت کالاهای اساسی است. گرچه رئیس سابق سازمان برنامه و بودجه در توئیت شخصی خود در تاریخ ۲۴ تیر ماه ۱۴۰۳ که پس از انتخابات ریاست جمهوری در خصوص شمول ارز ترجیحی به بسیار زیادی از اقلام کالاهای وارداتی انتشار داد ایجاد سوالات زیادی در ناظران اقتصادی به وجود آورد. با اعلام اینکه ۴۸۵ قلم از کالاها از سال ۱۴۰۲ تا کنون از شمول ارز ترجیحی خارج شده است و اضافه کرد ارز ترجیحی صرفا به واردات کالاهایی نظیر ذرت، روغن، کنجاله و سویا اختصاص دارد. این خبر بسیار عجیب و دور از موازین قانونی مصوب بود مگر قرار بود ۴۸۵ قلم از کالاهای وارداتی با ارز ترجیحی وارد کشور شود، حالا پس از بیش از یک سال باید خروج شمول آنها از ارز ترجیحی اعلام شود؟

این نوع کارها نشان می‌دهد، برخی از دستگاه‌های اجرایی برای اجرای تکلیف خود به قانون توجه ندارند. دستگاه‌های نظارتی هم به موارد مهم اجرای قوانین که بار مالی بر آن مترتب است، در حین اجرا اشراف اطلاعاتی ندارند. در صورتی اختصاص ارز ترجیحی صرفا برای واردات کالاهای اساسی بوده است.

باید در پایان اضافه نمایم، تصمیمات زود هنگام که بعد از تغییر دولت‌ها در خصوص موضوعات اقتصادی و ارزی انجام می‌گیرد، بسیار عجولانه و غیرمترقبه است ولی آثار این تصمیمات زودرس تا مدت‌ها در اقتصاد می‌ماند.

یکی از موضوعات مهمی که بعد از استقرار دولت چهاردهم از سوی دولتمردان اقتصادی مطرح می‌شود، یکسان سازی نرخ ارز که لاجرم با افزایش قیمت ارز صورت خواهد گرفت و نیز افزایش قیمت بنزین و قیمت سایر کالاها و خدمات دولتی است. این تصمیمات در اول شروع کار دولت وفاق نه تنها شجاعانه و مدبرانه نیست، بلکه بسیار متهورانه و خطرآفرین است.

همان طور که اجرای طرح جراحی اقتصادی در اوایل تصدی دولت سیزدهم شوک ارزی و قیمتی بزرگی برای اقتصاد کشور تولید کرد و هرگز دولت قادر نشد سیر افزایشی قیمت ارز و قیمت کالاها و خدمات بخش‌های دولتی و خصوصی را متوقف کند. در صورت اقدام عجولانه برای افزایش نرخ ارز یا افزایش قیمت بنزین یا حذف ارز ترجیحی در اوایل تصدی دولت جدید، بی شک به سرنوشت مشابه شاید شدیدتر در خصوص افزایش نرخ تورم و کاهش مجدد ارزش پول ملی و کاهش بیشتر قدرت خرید مردم مواجه خواهد شد. باید نرخ ارز بازار آزاد را در بالای ۱۰۰ هزار تومان مشاهده نمائیم و با توجه به تأثیرات مستقیم افزایش نرخ ارز بر افزایش سطح عمومی قیمت‌ها شاهد افزایش تشدید نرخ تورم بعد از شوک‌های ارزی و قیمتی خواهیم بود.

امین دلیری
تحلیلگر مسائل اقتصادی
Alborz.payam@gmail.com